

Overheid en migranten bij crises in herkomstlanden

Hoogsteder M, Boomstra R. *Overheid en migrantengroepen bij crises in herkomstlanden. Een verkennend onderzoek*. Utrecht: Trimbos-instituut/Nederlands Centrum Buitenlanders i.s.m. Transcultural Psychosocial Organisation, 2004. 95 pagina's, € 15. ISBN 90-5253-464-0. Te bestellen bij bestel@trimbos.nl onder vermelding van Trimbosreeks RF2004-02.

Wat zijn de taken van onze overheid bij een crisis in een van de herkomstlanden van in Nederland gevestigde migranten? Wat kan zij doen om nadelige gevolgen van een dergelijke crisis voor migranten te verminderen? Deze vragen proberen het Trimbos-instituut en het Nederlands Centrum Buitenlanders, in opdracht van de Directie Coördinatie Integratiebeleid Minderheden (DCIM) van het Ministerie van Justitie in dit boekje te beantwoorden. Crisisbeleid is een taak van de overheid. Crises kunnen leiden tot ernstige psychische problemen bij direct of indirect getroffen. Toch zoeken slechts weinig (in)direct getroffen migranten hulp bij reguliere instellingen in de GGZ. Dit boekje beschrijft een verkennend onderzoek naar de rol van de overheid bij crises in herkomstlanden van Nederlandse migranten. Hiertoe werden individuele interviews en focusgroepgesprekken met migranten en een expertmeeting met vertegenwoordigers van de (semi-)overheid georganiseerd waarbij werd ingegaan op vier casus: de burgeroorlog op de Molukken, de aardbeving in Turkije, de oorlog in Bosnië-Herzegovina en de militaire interventie van de VS in Afghanistan. Uit het onderzoek blijkt dat vooral de psychische en sociale gevolgen groot zijn. De crisiszorg wordt voornamelijk gedaan door de migranten zelf. De overheid is zowel landelijk, provinciaal als lokaal betrokken bij hulp en toont solidariteit en morele steun. Toch is er weinig afstemming en coördinatie tussen gemeenten en de daadkracht van het optreden verschilde per crisis. De migranten zijn tevreden over het overleg tussen overheid en migrantengemeenschappen, maar de overheid moet meer

letten op de diversiteit binnen de gemeenschappen. Bij lang slepende conflicten, zoals in Bosnië-Herzegovina, de Molukken en Afghanistan is er te weinig politieke en morele steun. De psychische en traumahulpverlening is te weinig deskundig op het gebied van de allochtone cliënt en moet laagdrempeliger worden. Bovendien moet de informatievoorziening over de werkwijze van de Nederlandse GGZ worden verbeterd. De overheid zou haar rol beter moet afstemmen op de transnationale identiteit van migranten en hun dubbele loyaliteit met Nederland en het land van herkomst. Ook moet er beter zicht komen op de etnische diversiteit binnen de migrantengroeperingen. Dit boekje geeft een kort en bondig inzicht in de effecten die een crisis in een herkomstland op migranten heeft. Ook al is dit boekje in de eerste plaats bedoeld voor de overheid en beleidsmakers in de (geestelijke) gezondheidszorg, toch geeft het ook nuttige informatie voor huisartsen en andere hulpverleners die veel met allochtonen werken.

Tim olde Hartman

Praktische kindergeneeskunde

Kneepkens CMF, Mearin Manrique ML, George ML, Bouman DE. *Praktische Kindergeneeskunde. Maag-, darm- en leverziekten bij kinderen*. Houten: Bohn Stafleu Van Loghum, 2003. 231 pagina's, € 35,30. ISBN 90-313-365-72.

Dit boek is het vijfde deel uit de serie Praktische Kindergeneeskunde. Het bevat klachtgerichte informatie voor huisartsen, kinderartsen, jeugdgezondheidsartsen en pediatriesch georiënteerde medisch specialisten. De auteurs geven een overzichtelijke en beknopte samenvatting van de aanpak van gastro-enterologische klachten bij kinderen. Klachten die iedere huisarts zeer bekend in de oren zullen klinken, zoals spugen, buikpijn en voedingsproblemen. Bij elke klacht gaan de auteurs dan ook expliciet in op de rol en de mogelijkheden van de huisarts. In de inleiding stellen ze dat de kennis

over maag-, darm- en leverziekten bij kinderen sterk gegroeid is, maar dat de bijdrage van evidence-based medicine aan de kindergastro-enterologie op veel gebieden nogal beperkt is. *Expert opinion* speelt een belangrijke rol.

Dit gebrek aan onderbouwing is zichtbaar door het hele boek. Het is jammer dat de auteurs ook bij de informatie over het vóórkomen van bepaalde aandoeningen niet vermelden waar die informatie vandaan komt. Zodoende weet je vaak niet of de aandoening veel voorkomt in de huisartsenpraktijk, in de kinderartsenpraktijk of in de open populatie.

Expert opinion blijkt overigens niet gebaseerd te zijn op consensus. Zo kan het gebeuren dat in dit boek de ene auteur-expert iets heel anders adviseert dan de andere. Bij recidiverende buikpijn bijvoorbeeld, adviseert de ene expert om aan *H. pylori* te denken, terwijl de volgende expert stelt dat *H. pylori* slechts bij 0,5 tot 2% van de kinderen voorkomt en dat er geen relatie bestaat tussen de bacterie en recidiverende buikpijn.

Ervan uitgaande dat deze tegenstrijdigheden de manco's in de kennis over deze onderwerpen illustreren, moet de huisarts niet alle adviezen even dwingend opvatten. Desalniettemin blijft het een prettig, praktisch en overzichtelijk boekje: de moeite waard voor de kritisch lezende huisarts.

Marjolein Berger

Check it

Schup J, Ensdorf J, Grijpink S. *Check it*. Amsterdam: Stichting Mainline, 2004. 39 pagina's, € 5. Te bestellen via www.mainline.org

Omdat in Nederland de prognose bij mensen met een HIV-infectie verbetert, pleit het Ministerie van Volksgezondheid voor een actiever HIV-testbeleid. Een beter zicht op de HIV-prevalentie biedt daarbij extra kans op meer efficiënte preventie. De stichting Mainline, die als doel heeft de gezondheid en de kwaliteit van het leven van drugsgebruikers te verbeteren, maakte samen met het Aids-Fonds